

Fra søgning på puffbar til stærkere rusmidler

Stærke sammen om et nikotinfrit liv

Silke Emilie Eilertsen, Forskningsassistent
Sociologisk Institut, Københavns Universitet

skn@soc.ku.dk

Med finansiering fra:

TrygFonden

Det
Kriminalpræventive
Råd

Ulla V. Bondesons stiftelse
for rettsociologisk og kriminologisk forskning

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Indhold

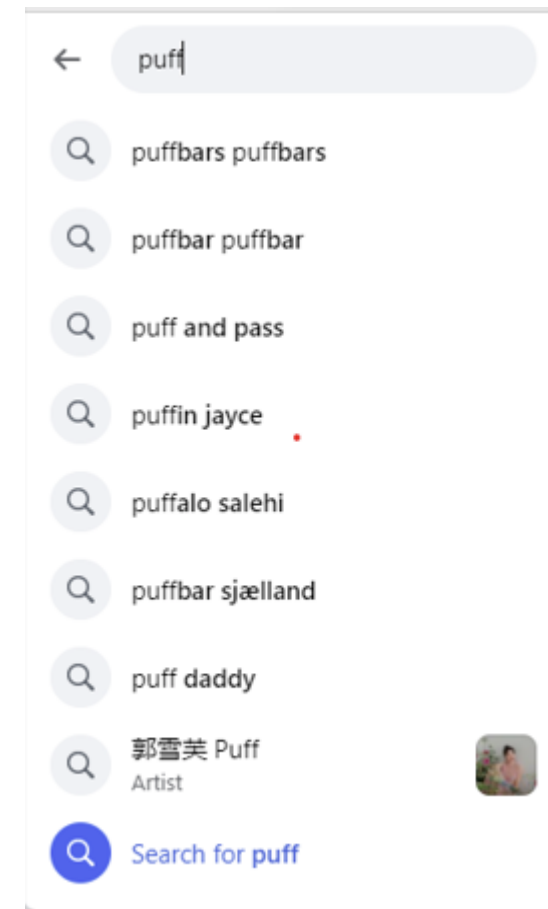
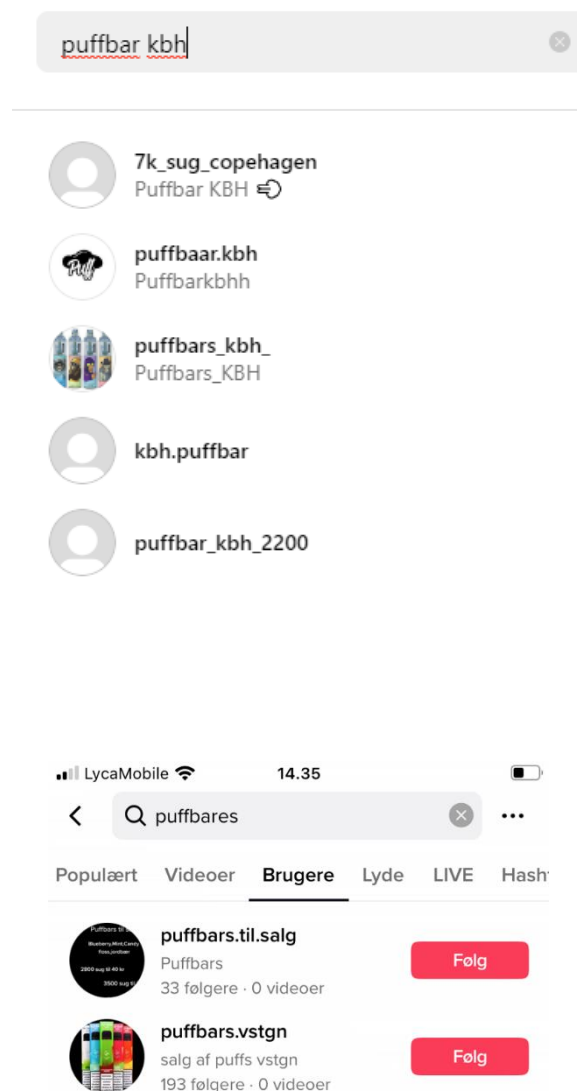
- Gennemgang af de online puffbar markeder
  - Hvor findes de?
  - Hvor ligger de i forhold til anden kriminalitet?
- Hvilken rolle spiller '*algoritmen*' i de ulovlige onlinemarkeder? – nyt fra eksperimenter ind i SoMe algoritmer
- Afledte konsekvenser af overlap mellem nikotinmarkeder og markeder for stærkere rusmidler
- Spørgsmål

UNDERSØGELSE AF PUFFBARMARKEDERNE

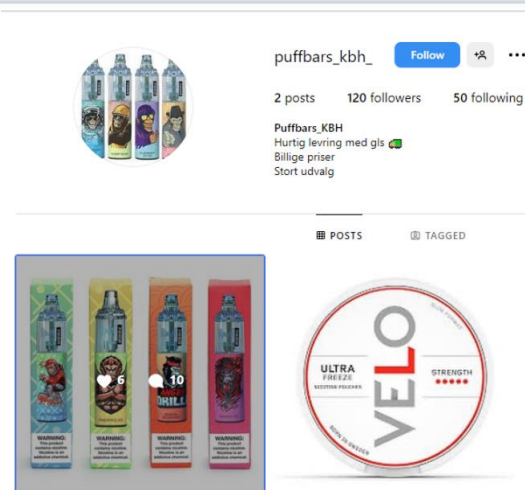
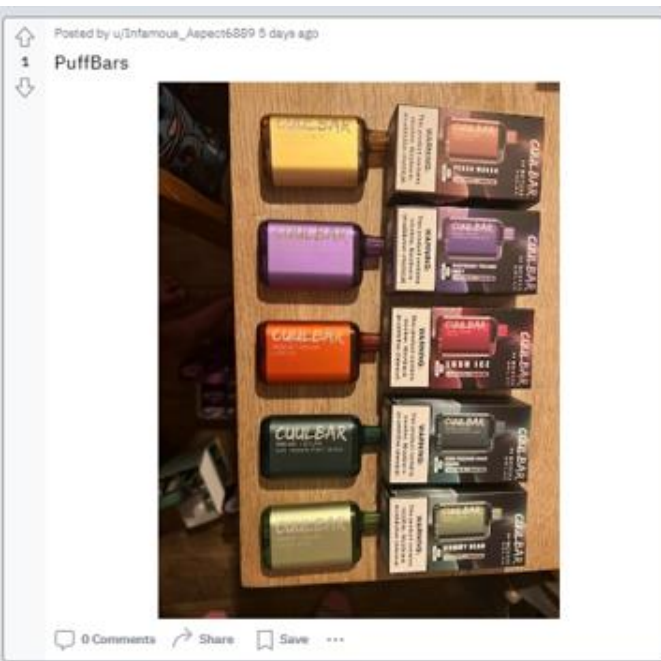
- Online etnografi på åbne sociale medier over 1 år (fortsat)
- Bred undersøgelse af adgang, udbyd, markedsdynamikker og interviews med sælgere.
- Interesserer sig også for nikotinmarkederes "distance" til sorte markeder.

SoMe nikotinmarkeder er søgbare

- Markederne er helt åbne
  - Igen peer/henvisnings system
- Nemt søgbare
  - Svage/Ingen forsøg på at skjule salget
- Er på de tjenester unge burger i forvejen
- Øger gruppen af potentielle kunder betydeligt

SoMe nikotinmarkeder: bred og åben tilgængelighed

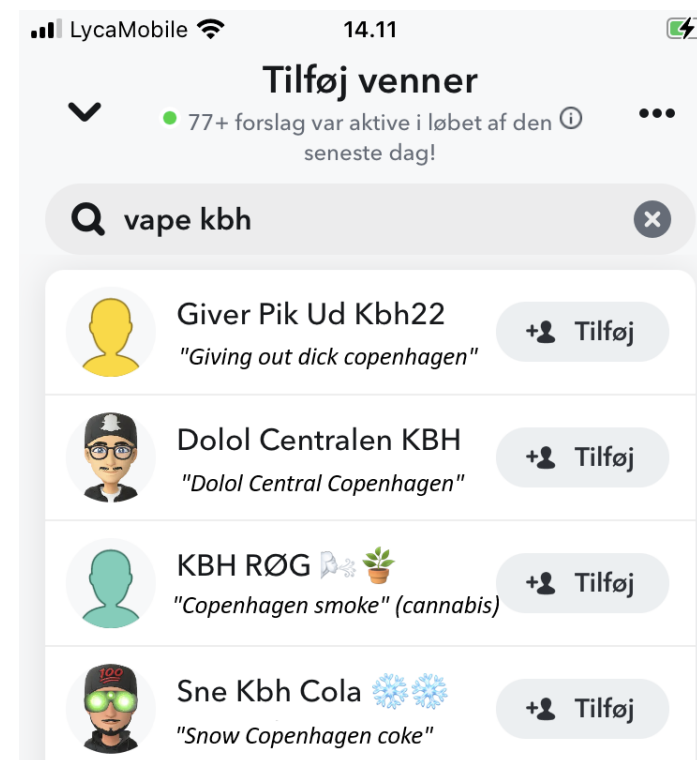

Vi har fundet salg af puffbars på

- Snapchat
- Facebook
- Instagram
- Reddit
- Tiktok
- Facebook Markedpalce
- Den Blå Avis
- Gul og Gratis

Sociale medier giver mulighed for 'drift'

- 'Drift theory' (Matza) beskriver hvordan unge kan prøve afvigende eller kriminell adfærd af
  - Uden at dedikere sig til kriminalitet
  - Udgør et lille "skred" i forståelse af moral og normalitet
- Dette drift er nemmere online (Brewer & Goldstein)
  - Nemt tilgængeligt
  - Fri for at skulle fortjene gruppemedlemskab
  - Føles nemmere at drive tilbage
- Hvilke drift muligheder får man på online markeder for puffbars?

Overlap mellem puffbar markedet og sorte markeder

BlackMarket Hele Danmark

Cancel request

Related groups

Underworld

1.9K members • 3 posts a day

Private group

Join group

Jungle avisen 6

642 members • 2 posts a day

Private group

Join group

The Flow Zone

1.6K members • 3 posts a day

Private group

Join group

Chicago 9000

649 members • 2 posts a day

Private group

Join group

pas på sjakaler svindlere og stikkere (skurkenes...)

9.2K members • 2 posts a day

Private group

Join group

Discover more groups

Your membership is pending

You'll be notified if your request to join is approved.

- Algoritmiske forslag giver fuld adgang til sorte markeder
- Platformen faciliterer adgang for den ikke-indviede bruger
- Blanding af ulovlige produkter, udstyr til kriminalitet og jobmuligheder
- Hvilke konsekvenser har dette for brugere?

The screenshot displays a Facebook group interface for 'BlackMarket Hele Danmark'. The main content area shows a list of posts:

- Post 1:** A post from 11h ago with the text: "Chauffør søges til kørsel med op af God løn gives, gode arbejdstider Skriv hvis du er intraserret Kun i KØBENHAVN/VESTEGRN". It has 5 comments and a 'Write a comment...' field.
- Post 2:** A post from 20h ago listing items for sale: "Calegrin 30 125 2000 1 500 100 morf dak 1400 Sildenafil 50 mg fra apo 9*12 900 Diasepamelam 10 mg 150 ark århus". It has 2 comments and a 'Write a comment...' field.
- Post 3:** A post from 1d ago with the text: "En der kan hjælpe med sygesikringskort?". It has 16 comments and a 'Write an answer...' field.

The right sidebar contains the following information:

- About:** "Diskret" with a link to the group page: https://www.facebook.com/groups/1009211473436145/?ref=share_group_link&exp=9594. It is set to "Private" and "Visible".
- Recent media:** A grid of four images showing various coats and jackets.

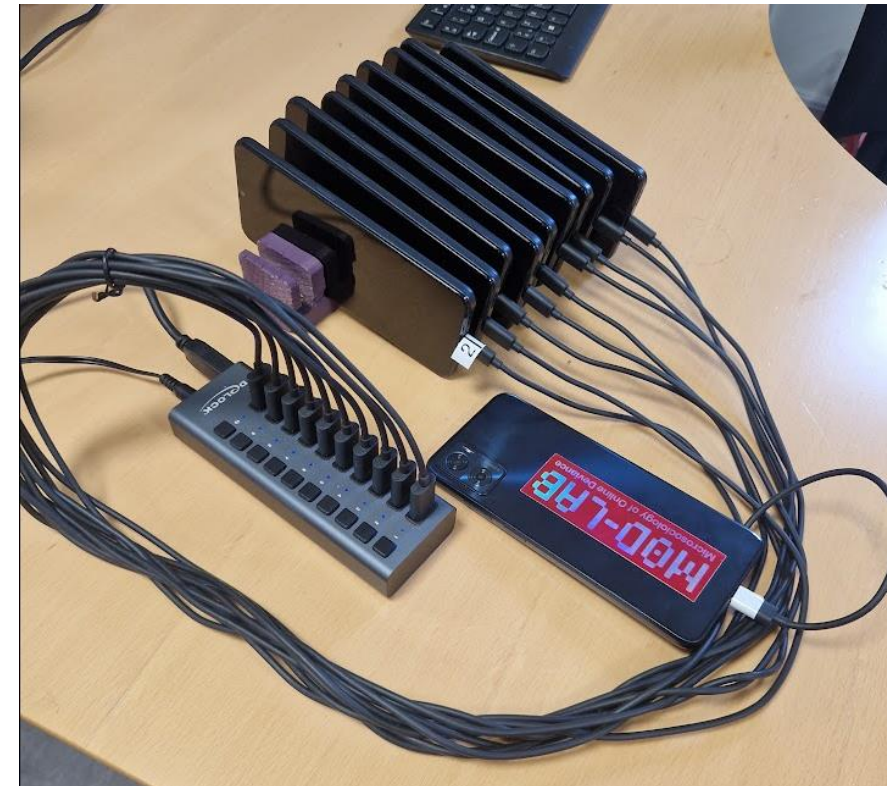

HVORNÅR SKUBBER ALGORITMEN BRUGERE OVER I KRIMINELT INDHOLD?

- Netnografien viser, at algoritmen kan skubbe brugere ud i kriminelt indhold. Særligt markedsbaseret.
- Data fra en ny type eksperiment til at måle hvem algoritmen tilbyder kriminelt indhold hvornår.
  - Vi ved ikke *hvordan* algoritmen virker, men vi kan observere *hvad* den gør.
- Forskningsartiklen er under udgivelse nu

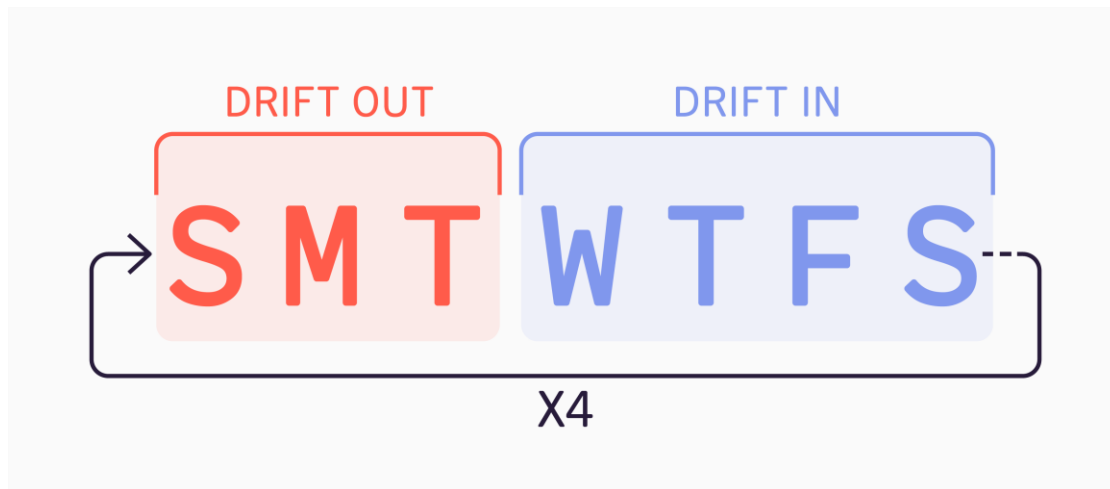
Eksperiment på SoME algoritmer

- Vi kan kun se hvordan algoritmen reagerer på vores adfærd
- Vi har derfor brug for mange profiler, der gør præcis det samme.
- Vi lavede 40 profiler på 18 år.
  - 50/50 mandlige og kvindelige, 60% hvide profiler 40% mørke/brune profiler
- Telefonerne havde ingen andre apps og ingen søgehistorik.
- Profilerne lavede intet andet, end det der er beskrevet I eksperimentprotokollen.

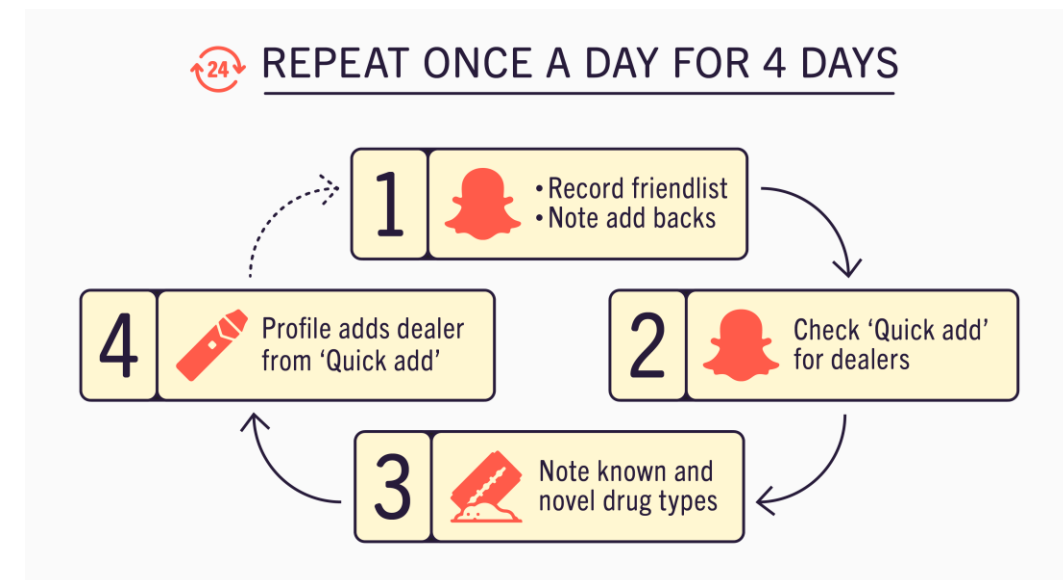

Eksperiment på SoME algoritmer

Eksperimentet blev kørt i fire omgange på 10 telefoner for i alt 40 profil-rejser

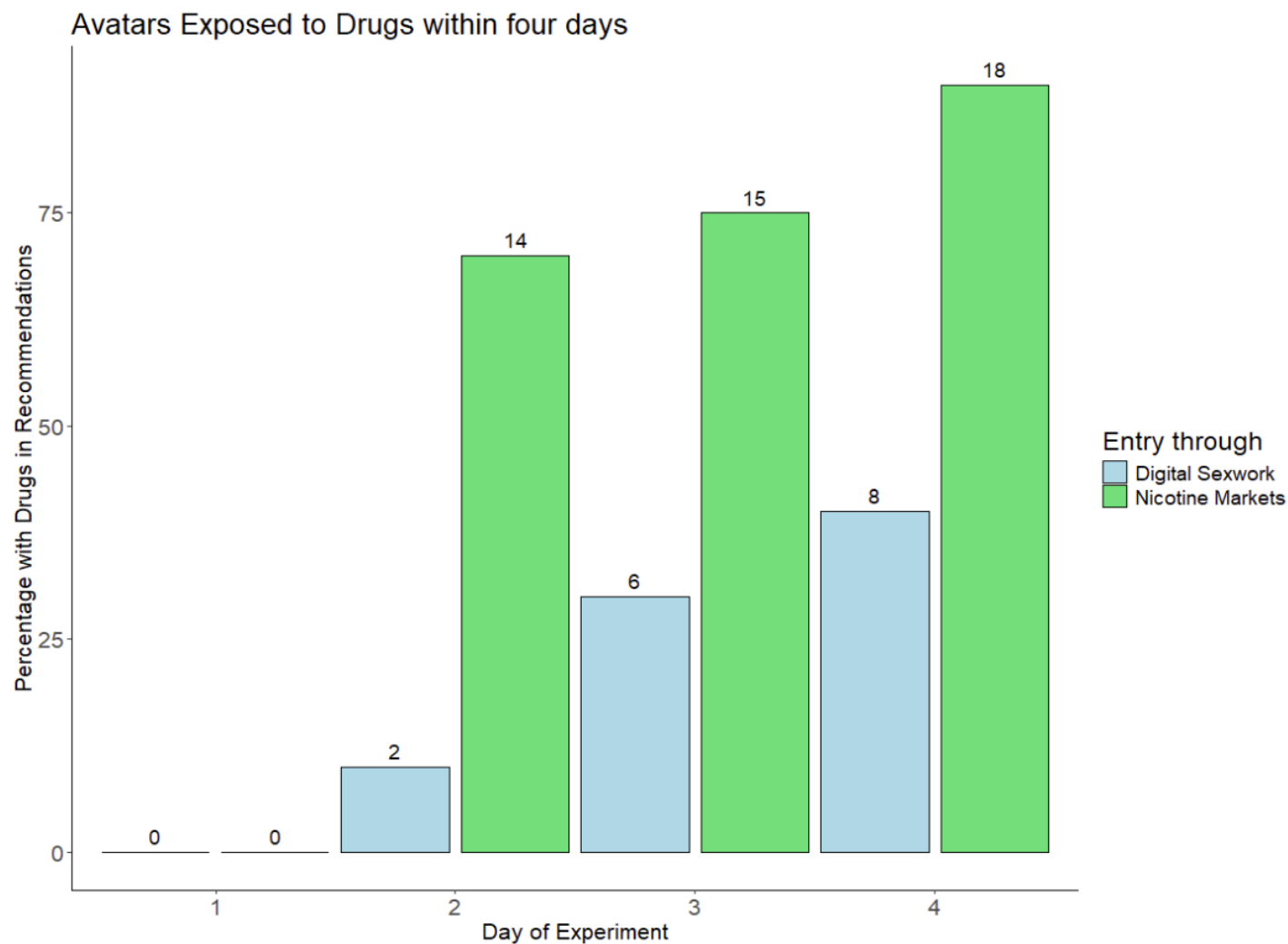

20 brugere startede I markeder for puffbars
20 brugere startede I markeder for sexarbejde

- Hvordan virker Snapchats algoritme, og hvad har en indflydelse på den?
- Hvor stort er overlappet mellem grå og sorte markeder på Snapchat?
- Hvor meget eksponering, og dermed mulighed for drift, vil vores brugere opleve?

Anbefalingsalgoritmer skubber kriminogent materiale

- Snapchats anbefalingsalgoritme foreslår stofsælgere til de fleste profiler
- Algoritmen antager og håndhæver et overlap mellem nikotinmarkeder og sorte markeder
- Det ændrer appens indhold, og fremmer 'drift' for brugerne
- Anbefalingerne ændres, når en forbindelse opnås. Man bliver "tilføjet tilbage"
- Stor forskel på overlap med de nikotinmarkeder og markeder for sexarbejde

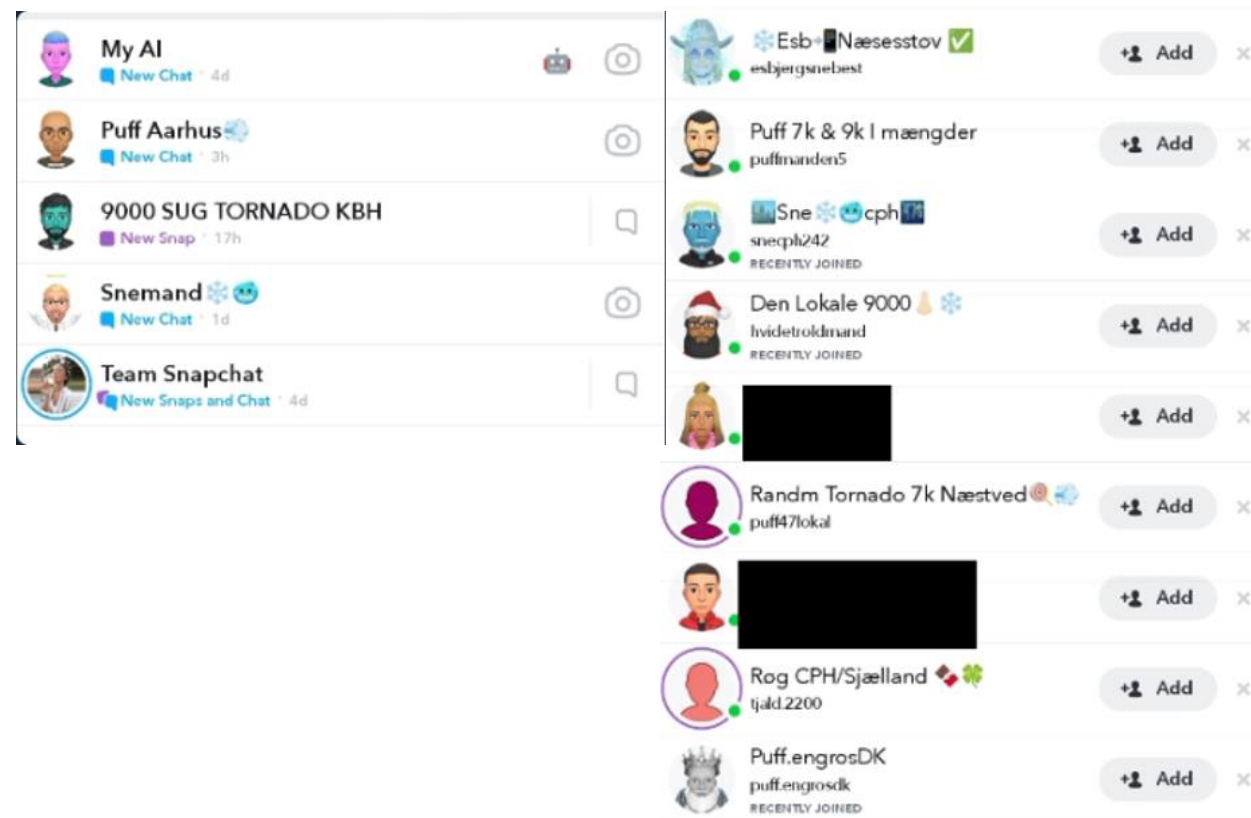
Drifting into online crime

- Fra online nikotinmarkeder kan du udelukkende via algoritmen få adgang til:
  - De fleste typer stoffer, falsk ID, falske penge, kreditkort, stjålne varer og våben
- Profiler i 'quick-add' er baseret på dit aktuelle netværk – og de er alle online
- Snapchat udsætter vores profiler for eskalerende typer af stoffer og kriminalitet – og præsenterer et stort potentiale for drift.

Asmus, Dag 4

Kontakter

Quick-add

SoMe algoritmer netværksudvidelser – også ind i kriminalitet

- SoMe algoritmer netværksudvider effektivt. Både ind i nye typer kriminalitet og nye typer af stoffer – selv om de ikke er lavet til det
- Stofsælgere kender og bruger aktivt algoritmerne til deres fordel.
  - Kombinationen af anonymitet, søgbarhed og automatisk eksponering virker fordelagtigt for markedsbaseret kriminalitet.
- Ulovliggørelse skaber uregulerede markeder, der ligger tæt på markeder for stærkere rusmidler
  - Puffbar brugere overskrider lovlige, sociale og personlige grænser for nikotin
  - Kan have en normaliserende og legitimerende effekt af stoffer og anden afvigende online adfærd - for en mindre gruppe.
  - Kan 'lære' nogle brugere hvordan man køber hårdere stoffer

Opsummering

- Puffbars er (stadig) nemme at finde – også for den uindviede.
  - Markederne er forskellige mellem platforme, men kræver ofte ikke specialiseret viden
  - De ulovlige nikotinmarkeder har visse steder et overlap med sorte markeder
- Algoritmen kan skubbe en risiko-gruppe ind i stofnetværk
  - Brugere der ikke opsøger det – men bliver udsat for drift mulighed og normalisering
  - Svækker barrierer som peer-netværk, knowhow og risikoforståelse for en vis gruppe unge.

Spørgsmål?

Tak for jeres opmærksomhed

Silke Emilie Eilertsen, Forskningsassistent

skn@soc.ku.dk

Sociologisk institut

Med funding fra:

TrygFonden

Det
Kriminalpræventive
Råd

Ulla V. Bondesons stiftelse
for retssociologisk og kriminologisk forskning

Check vores open-source software til at lave online undersøgelser og etnografi ud på manuscrape.org

